

GAZDATISZTEK LAPJA

A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK
MEZŐGAZDASÁGGAL ÉS ERDÉSZETTEL FOGLALKOZÓK NYUGDIJINTÉZETÉNEK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Előfizetési ára: Egész évre 2 forint.	Szerkesztő: JESZENSZKY PÁL , AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET TITKÁRJA, A MAGYAR GAZDATISZTEK ÉS ERDŐTISZTEK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK ÉS NYUGDIJINTÉZETÉNEK ÜGYVEZŐJE.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-út, „Köztelek“.
Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, valamint a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének és a Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézetének tagjai ingyen kapják. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagdíja egész évre 10 frt. — A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagdíja egész évre 5 frt. gazdasági segédítiszteknek 2 frt 50 kr.		

Országos gazdatiszti nagygyűlés.

Pozsony, 1902. szept. 13.

A „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete“ által a II-ik mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából rendezett országos gazdatiszti nagygyűlés ma tartott meg a mezőgazdasággal foglalkozók élénk érdeklődése mellett.

Jelen voltak: Ágoston Miklós, Artner Loránt, Apáth Alajos, Bujanovics Sándor, Bartl Emil, Bárczy Balázs, B. Szabó Zoltán, Buchhalter Ignác, Buchhalter László, Böck Géza, Beck Lajos, Bójtós Imre, Bölönyi Ödön, Bozsók Károly, Christélyi Béla, Csitány Béla, Deák Ignác, Debreczy Ferencz, Éber Ernő, Fehér Zoltán, Fleischer Gyula, Fantus Fülöp, Fromm Antal, Forster Géza, Fischer Frigyes, Fürst Lajos, Gressler Vilmos, Gellej Antal, Gruner Lipót, Galgóczy Géza, Gyökhegyi Jenő, Hajdu István, Herbszt Mihály, Hriastélyi Károly, Horváth Sámuel, Horváth Jenő, Jeszenszky Pál, Jókay Miklós, Imreh Antal, Kazy József, Kartón Zsigmond, Kovács Albert, Kayser Vilmos, Kiss Lajos, Kotsis Gyula, Kálmán Andor, Kovács Ignác, Kovács Géza (Léka), Kovácsits Karoly, Lampert Béla, László Jenő, Lindenbaum Bódog, Máday Izidor, Mészáros Jenő, Molnár Gusztáv, Merényi Ferencz, Molnár József (Szegezard), Melcsiczky Gyula, Merza Márton, Nagy Ferencz (ilenczfalvi), Németh Lajos, Neiszidler Ernő, Pivonkay Béla, Rovara Frigyes, Rubinek Gyula, Riedl Antal, Skafszy Ferencz, Sipos Sándor, Suba Károly, Schier Lajos, Sárkány Károly, Smetanka Ferencz, Sturm N., Schwartz Jenő, br. Starnfeld Weltzl Aladar, Szauer Árpád, Székér Lajos, Szilassy Zoltán, Takács Mihály, Takács Emil, Thanhoffer Ferencz, Wolff Lajos, Wolff Károly, Vrána Antal, Villax Dezső, Ven Árpád, Vancsó N., Widder Mór. Nick Ede egyesületi alelnök távolmaradását táviratilag kimentette.

Máday Izidor a Magyar Gazda- és Erdőtisztek Orsz. Egyesületének alelnöke az alábbi beszéddel nyitotta meg a kongresszust:

Tisztelt Nagygyűlés!

Van szerencsém a megjelenteket üdvözölni s bejelenteni, hogy a Magyar Gazda- és Erdőtisztek Országos Egyesülete a pozsonyi II. mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából a gazdatiszteknek egy nagygyűlést határozta el összehívni. Miután napirendünk egyik legfontosabb tárgyát egyesületünk nagyérdemű elnöke Bujanovics Sándor udvari tanácsos ur Öméltósága volt szíves magára vállalni s mint előadó fog szerepelni, ennél fogva nekem jutott az a megtiszteltetés, hogy a nagygyűlést vezessem. (Éljenzés.) Van szerencsém mindenekelőtt bejelenteni, hogy Daranyi Ignác földmivelésügyi miniszter ur Önagyméltósága, aki a gazdatisztek iránt mindig meleg érdeklődéssel viseltetik, a nagygyűlésre Kazy József cs. és kir. kamarást, miniszteri osztálytanácsos ur Öméltóságát volt szíves kiküldeni. (Lelkes éljenzés.) Azt hiszem, hogy köszönetünket fejezhetjük ki a földmivelésügyi miniszter ur Önagyméltósága

érdeklődéséért s szívélyesen üdvözöljük az ő képviselőjét. (Éljenzés.) Szívélyesen üdvözölöm továbbá az itt megjelent képviselőket és pedig a Bécsi gazdatiszti egyesület képviselőjét, az OMGE. képviselőit és a magyar gazdatiszti körök képviselőit. (Éljenzés.)

Engedjék meg, hogy néhány szóval bevezessem mai tanácskozásunkat. (Halljuk! Halljuk!)

A gazdatisztek tisztelt uraim minden földmiveléssel foglalkozó országban a közgazdaságnak fontos tényezői, de sehol sem oly fontos tényezők, mint Magyarországon, amely tulajdonképpen földmivelő ország és tisztán a földmivelésből meríti gazdasági létének minden felvételét, felvirágzásának és hatalmának minden alapját. (Igaz! Ugy van!) A gazdatisztek Magyarországon nemcsak az a feladata, hogy a hazai földnek rábizott milliónyi holdját okszerűen és jövedelmezően kezelje, de feladata az is, hogy ezt a földet a hazai elemnek tartsa meg. (Igaz! Ugy van!) Feladata továbbá az is, hogy a magyar középosztályt erősítse, gyarapítsa, de feladata az is, hogy a vezetőse alatt álló egy millió cseléd és másfél millió gazdasági munkás érdekét meleg emberszeretettel szívében hordozza, azokkal való érintkezése által a régi patriarchalis viszonyt fentartsa s ezen a házánkra nézve oly nagy jelentőségű gazdasági munkásosztály érdekeivel törődjen. Ha e feladatokat ö-szefoglaljuk, akkor azt kell mondanunk, hogy ezen gazdatiszti körök az országban nagyjelentőségű hazafias missziót teljesít, ennek a misszióknak csak úgy felelünk meg a jövőben, ha azon vagyunk, hogy a szakismereteket megbecsüljük, ezek megszerzése felé gravitálunk, iparkodunk s törődünk azzal, hogy a szakismeretek fejlesztése dolgában a mult időkben tett s utóbbi időben tervezett intézkedések rendszerbe foglalva össze, addig is, míg ezen óhajaink megvalósulnak, a kötelességérzet nemesebb értelmezésével tovább munkálkodunk a haza földjének istápolásában. Kivánom, hogy ezen munkálkodásunkban a gondviselés áldása kísérjen bennünket. Ezzel a nagygyűlést megnyitottnak nyilvánítom. (Hosszantartó éljenzés.)

A képviselőket a főtítkar ur lesz szíves bejelenteni.

Jeszenszky Pál főtítkar jelenti, hogy a földmivelésügyi magy. kir. miniszter képviselője: Kazy József cs. és kir. kamarás. Bési gazdatiszti egyesület (Verein für Güterbeamte Wien) képviselői: báró Starnfeld Weltzl Aladar és Grassl Hugó. Erdélyi gazdatiszti egyesület: Deák Ignác, Éber Ernő, Debreczy Ferencz. Hatvanvidéki gazdatiszti kör: Sipos Sándor, Hajdu István, Beck Lajos, Sopronmegyei: gazdatiszti kör: Wolff Lajos, Pivonkay Béla, Lampert Béla. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület: gróf Zselensky Róbert e. alelnök, Bartal Aurél földbirtokos, Forster Géza igazgató. Bács-Bodrokvármegyei gazdasági egyesület: Latinovits Frigyes nagybirtokos, Latinovits Géza orsz. képvis., dr. Molnár Károly orsz. képvis., Rácz György nagybirtokos, Törley Gyula nagybirtokos, Halm Sándor földbirtokos. Esztergom-

vidéki gazdasági egyesület: Geiger Ferencz uradalmi tisztartó, Solyomy Lajos uradalmi intéző, Wimmer Kálmán uradalmi intéző. Jász-Nagy-Kun Szolnokvármegyei gazdasági egyesület: Székér Lajos uradalmi igazgató, Böck Géza uradalmi tisztartó, Kovács Albert gazd. egy. titkár. Komárom vármegyei gazdasági egyesület: Gressler Vilmos urad. intéző gazd. egy. alelnök, Czohor Gyula urad. felügyelő, Ágoston Miklós gazd. egy. titkár. Sárosvármegyei gazdasági egyesület: Piller Kálmán gazd. egy. elnök, Bujanovics Gyula orsz. képviselő gazd. egy. alelnök, Lukovits Aladar gazd. egy. titkár. Szilágy vármegyei gazdasági egyesület: Kiss Lajos ügyvéd és földbirtokos, Kovács István földbirtokos. Torontálvármegyei gazdasági egyesület: Dániel Ferencz főszolgabíró és földbirtokos, Schulpe Vilmos földbirtokos, Marton Andor, gazdasági egyesületi titkár. Zemplénvármegyei gazdasági egyesület: Philipp Károly jószágigazgató, Vadász Antal földbirtokos, Diószeghy Pál tisztartó. Délvidéki földmivelők gazdasági egyesülete: Blaskovics Ferencz orsz. képviselő, Nógrád-vármegyei gazdasági egyesület: Mocsáry Sándor, Ruszinkó Antal, Emödi Vilmos.

Máday Izidor elnök: Kazy József Öméltósága ker szót a napirend előtt. (Halljuk! Halljuk!)

Kazy József:

Méltóságos Elnök Ur!

Mélyen tisztelt Nagygyűlés!

A Pozsonyban megtartott II. mezőgazdasági országos kiállítás alkalmából Ö császári és királyi fensége József főherczeg ur védnöksége alatt álló Magyar Gazda- és Erdőtisztek Országos Egyesülete itt Pozsonyban tartja meg ma nagygyűlését. E gyűlésre a földmivelésügyi m. kir. miniszter ur Önagyméltósága a minisztérium nevében az én szerény személyemet volt szíves kiküldeni. (Éljenzés.)

Ezzel véghetetlenül megtisztelt Önagyméltósága, hogy e gyűlésre engem küldött ki, annál inkább, miután ezen egyesületnek a működése iránt mindig a legmelegebb érdeklődést tanúsítottam. Ezen egyesületnek mai nagygyűlése elé szintén a legnagyobb reményekkel nézek; de nem akarok ezen alkalomból ennek a kérdésnek fejtegetésébe mélyebben bocsátkozni, csakis hálás köszönetet kívánok mondani azért a szívélyes üdvözlésért, amelylyel Öméltósága az elnök ur engem megtisztelt, Isten áldását kérem ezen egyesület s ezen nagygyűlés működésére. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

Máday Izidor elnök: Tisztelt Nagygyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy bejelentsem a következőket: Méltóztatnak tudni, azóta, hogy legutóbb együtt voltunk, a törvényhozás a gazdatiszti körök érdekében egy nagyfontosságú törvényt hozott, az 1900. évi XXVII. t.-cikket, mely a birtokos és a gazdatiszti közötti jogviszony szabályozásáról szól. A törvény fontosságára való tekintettel, annak nagy jelentőségét méltányolva, egyesületünk elnöke Bujanovics Sándor ur Öméltósága (Lelkes éljenzés) volt szíves elvál-

lalni az ezen törvényből folyólag tartandó értekezést megtartását. Méltóztassék őt meghallgatni. (Halljuk! Halljuk!)

Bujanovics Sándor előadásának tárgya a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének helyzete és földadatai az 1901. évi XXVII. t.-cz. életbeléptetése után. Rövid visszapillantást vetve az egyesület multjára, emlékeztetbe idézi az 1891-ben megtartott I. gazdatiszti kongresszust, mely az egyesület első nagyobb szabású kezdeményezése volt, melynek eredményeként létesült 1893-ban a kölcsönösség és szövetkezés alapelveire alapított önálló gazdatiszti nyugdíjintézet. Majd szól az 1896-ban megtartott II-ik gazdatiszti kongresszusról, a melynek célja volt a gazdatiszti minősítés és a gazdatisztek szolgálati jogviszonyait szabályozó törvény alkotásának sürgetése. E kongresszuson Darányi Ignác földművelésügyi miniszter megjelenésénél, jogos törekvéseink elősegítését megígérte, mely ígéretét be is váltotta. Ugyanis az 1896-iki trónbeszédben a gazdatisztek szolgálati jogviszonyait szabályozó törvény megalkotása a kormány programjából fölvetett s ez a törvény meg is alkottatván, életbe lépett. Ezekben valószínűleg meg a kongresszusokon sürgetett kívánalmak s ebből folyik, hogy az egyesület tevékenységének új alapjai vannak immár lerakva. Most már meg kell jelölni az irányt, melyet szervezetünk kifejlesztésében a magyar gazdatiszti kar összességének érdekében követnünk kell, hogy a gazdatiszti törvény keretén belül a magyar gazdatisztek erkölcsi anyagi érdekeit előmozdítsuk. Előadásának ez az anyaga, ez a célja. Konstatálja előadó, hogy a magyar gazdatisztek országos egyesületének helyzete az idézett törvény megalkotásával a magyar gazdatiszti kar összességével szemben nem erősödött, sőt némileg meggyengült, amennyiben a gazdatisztek, kik a törvény intézkedéseit, különösen a minősítés tekintetében, sérelmesnek tartják, elégtelenségüket átvisszik az egyesületre. Ez elégtelenség kifolyása a nem okleveles gazdatisztek mozgalma. E mozgalom kétségtelenül az országos egyesület vezetősége és eddigi tevékenysége ellen irányul s abból a téves fölfogásból, táplálkozik, hogy az egyesület csak az okleveles, nem pedig az összes gazdatisztek érdekeit tartotta szem előtt. És ebből származnak az igaztalan vádak. A törvény panaszolt intézkedésének nem oka az egyesület, a következők, ami különben helyt nem áll, reá vissza nem hárítható. Előadó a törvény vonatkozó szakaszának a fölolvása után kimutatja, hogy a nem okleveles gazdatisztek mozgalma jogosulatlan úgy a törvényvel, mint az egyesülettel szemben. Kimutatja, hogy a törvénynek a rendelkezése, hogy bizonyos kategóriájú birtokokon, aminők az állami, egyházi, községi és nagyobb hitbizományi birtokok a kitűzött határidő letelte után gazdatiszti állomásokra csakis okleveles gazdatisztek alkalmazhatók, helyes és szükséges. Konstatálja, hogy a törvény ezen intézkedése az elméleti szakképzettséggel nem bíró gazdatisztek, kik a törvény életbeléptetése előtt ily kategóriájú földbirtokokon alkalmazásban voltak, vagy a törvény életbeléptetését követő öt éven belül ily állásokra alkalmazhattak, a törvény nem érinti, mert ezek alkalmazásukban tovább is megmaradhatnak. Így a törvény nem jogfosztás, hanem jogbiztosítás. Csak a legnagyobb túlzás, elfogultság és szándékos félremagyarázás állíthatja a törvényről, hogy az emberek egzisztenciáját veti kockára. Pár szemelvény fölolvásával illusztrálja előadó, hogy a mozgalmat minő félremagyarázásokkal vezetik, szitják. A törvény világos szavait nem tartván szükségesnek tovább magyarázni: áttért a gazdatiszti egyesület helyzetének megvilágítására. Kifejti előadó, hogy az egyesület soha sem tett különbséget okleveles és nem okleveles gazdatisztek között; mindenkor a kar összességének érdekeit akarta előmozdítni, a gazdatiszti kar összességének erkölcsi súlyát, tekintélyét kívánta fokozni. A tagok, valamint a választmány sorá-

ban is sokan vannak, kik az elméleti előképzést nem szerezték meg. Tudja jól az egyesület, hogy nem az oklevél teszi a jó gazdát és jó gazdatisztet, de teszi hivatásának szeretete, kötelességtudása, ügybuzgalma. Majd szól az elméleti előképzettségéről és kimutatja, hogy jogos előnyöket biztosítani a célja az egyesületnek azok számára, kik elméleti képzettségükért áldozatokat hoztak. Ujra rátér a gazdatiszti törvény szakaszára, amelyre a nem okleveles gazdatisztek mozgalmukat alapítják s kimutatja, hogy az csak bizonyos kategóriájú birtokokra mondja ki a kvalifikáció szükségét, a tényleg szolgálatban levő gazdatisztek nem érinti, megadja a kvalifikáció erkölcsi értékét, közgazdasági tekintetben pedig biztosítékot nyújt arra nézve, hogy ama nagyobb kiterjedésű hitbizományi, erkölcsi, testületi és egyházi birtokok, melyek hasznélvezői csak ritka esetben bírnak kellő gazdasági szakképzettséggel, csak alkalmasított tisztjeik által képesek e birtokokat a gazdasági előhaladás színvonalának megfelelőleg kezelni és ily állapotban fentartani. Az egyesület ezt a célt csak örömmel és megleléssel fogadhatta, Darányi Ignác földművelésügyi miniszter örök hálára kötelezte az egész magyar gazdatiszti kart a törvény megalkotásával: mert ezzel a nagyhivatású tisztikar kiemelkedett méltatlan helyzetéből. Az egyesület első feladataként jelentkezik elosztani a törvény téves magyarázását, meggyőzni a gazdatiszti kar összességét, hogy a törvény nem jogfosztás, hanem igenis a jogok biztosítása. Foglalkozik még a nem okleveles gazdatisztek mozgalmaival, majd kimutatja, hogy az egyesület körül kell tömörülni a gazdatiszti karnak, amelynek szeretettel, bizalommal való ápolása közös feladat: Előadásához fűzi a következő határozati javaslatot:

A nagygyűlés meg lévén arról győződve, hogy a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete úgy az elméleti képzettséggel rendelkező, mint az azzal nem bíró gazdatisztek anyagi és erkölcsi érdekeit mint eddig, ezután is egyenlő szeretettel s buzgalommal gondozza, a nagygyűlés azon óhajának ad kifejezést, hogy szakadást előidéző irányzatok helyett, a gazdatisztek összessége ezen egyesület szervezetében keresse és találja fel jogos érdekei örét s képviselőjét s a gazdatisztek ezen egyesületbe való belépésük által megerősítvén annak érdekképviseleti súlyát, ily módon tegyék lehetővé, hogy az egyesület a jövőben is figyelemmel kísérve az 1900. XXXVII. t.-cz. életbeléptetése s végrehajtása következtében megváltozott viszonyokat, úgy e törvény végrehajtása, mint minden a gazdatisztek érdeklő egyéb kérdésekben is mindazon kezdeményező lépéseket megtegye s mindazon intézkedések megtételét javaslatba hozza, melyek a gazdatiszti kar érdekében szükségesnek bizonyulnak, de amelyek megvalósítása csak akkor remélhető, ha a magyar gazdatisztek az egyesület keretében összetartással, együttérzéssel, kartársi jóindulattal, egyesült erővel valamennyien kezet fogva dolgoznak, s munkálkodnak a gazdatiszti kar érdekeinek istápolására.

Bujanovics Sándor előterjesztett határozati javaslatát a kongresszus éljenzéssel fogadta.

Máday Izidor elnök a kongresszus nevében köszönetet mondott az előadónak érdekes előadásáért.

A határozati javaslatához elsőnek László Jenő szólott. Szerinte a törvény válaszfalat emelt az elméleti képzettséggel bíró és a nem-okleveles gazdatisztek közt, mely válaszfal torzalkodást szült közöttük, szerzett jogukban a gyakorlati képzettséggel bírók magukat sértve érzik, éppen azért ezek nevében kéri a nagygyűlést, hogy érdekeit és anyagi megélhetését is biztosítani sziveskedjék.

Pivonkay Béla szerint nincs annak semmi értelme, amit előtte szóló felhozott, mert a törvény nem teszi tönkre a nem-okleveles gazdatisztek jövő existenciájukban, sőt respektálja

a rég szerzett jogokat. Csodálkozik szóló, hogy a tagtárs ur mégis hangoztatja ezt.

Elnök még egyszer hangoztatja, hogy itt okleveles és nem-okleveles gazdatiszt között különbséget nem teszünk, valamennyien egyforma munkatársak és szaktársak vagyunk.

Fantus Fülöp kijelenti, hogy az előadói javaslatot örömmel üdvözlö, s magáévá teszi. Azonban kéri a kongresszust tegye megfontolás tárgyává a törvény szerelmes szakaszát.

Beck Lajos fölhozza, hogy az 1891. évi gazdatiszti kongresszuson követelték a jogviszony törvényes rendezését, de nem gondoltuk — ugymond — hogy akik ezt kérelmeztük, sürgettük, megcsorítottuk, megnyirbált joggal leszünk eleresztve. Mikor mi a gazdatiszti pályára léptünk, nem volt tanintézet és akadémia, tehát nem szerezhettünk oklevelet.

Annyit követelhetünk tehát, hogy szerzett jogaink meglegyenek. Nincs is más kérésünk az oklevél nélküli gazdatiszteknek, nem kell azoknak külön gazdatiszti egyület. (Eljenzés.)

Fleischer Gyula kijelenti, hogy okleveles gazdatiszt, de nem akar válaszfalat okleveles és nem-okleveles gazdatiszt között; hacsili, kartársainak tartja a nem-oklevelesek és egyforma missziót teljesítenek szerinte.

Egyhangulag elfogadni kéri a határozati javaslatot.

Bujanovics Sándor előadó őszinte örömeinek ad kifejezést, hogy e kérdés fölött higgadtan, kartársi szeretettel tanácskozik a kongresszus. A törvény azon h'zagait, melyeket László és Fantus felhoztak, nem ismeri; ha van h'zag, azt javítani kell. A földművelési miniszter és a gazdatisztek érdeke egyaránt, hogy a törvény végrehajtása minél kevesebb csaldóással járjon, sérelmet ne okozzon.

Egyik felszólaló azt mondja, hogy a törvény különbséget tesz okleveles és nem-okleveles gazdatiszt között, ezt a különbséget az élet tette, mert a törvény életbe lépte előtt is bizonyos gazdaságokban csak okleveles tiszteket alkalmaztak. Ezt a különbséget az hozta létre, hogy nagyot haladt a világ. Még azt hozza fel, hogy az 1891-iki kongresszus követeléseiben sokkal tovább ment, mint amely keretben a mostani törvény mozog. De nem akar e kérdéssel foglalkozni, hanem örömeinek ad kifejezést, hogy azok is, kik sérelmet látnak, jogaik korlátozását látják a törvényben, oly higgadt hangozólattal fel, hogy az orvoslás lehető lesz. Az egyesület erre nézve a méltányos közbenjárást felajánlja. Köszönettel fogadja a javaslatához való egyhangú hozzájárulást a gazdatiszti kar érdekében. (Eljenzés.)

A kongresszus az előadói javaslatot egyhangulag elfogadta.

Ezután Kiss Lajos értekezett a „Mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézete” helyzetéről. Ismertette a nyugdíjintézet keletkezésének történetét, szervezetét, nyugdíj-biztosítási módzatait, különösen a most életbeléptett új táblázatokat. Összehasonlította a nyugdíjintézet díjtételeit más biztosító intézetek díjtételeivel és kimutatta azok olcsóságát, megcáfolván egyuttal azon téves fölfogást, mintha a nyugdíjintézet díjtételei magasak volnának. Végül beszámolt a nyugdíjintézet vagyonkezeléséről, jelenlegi vagyoni állapotáról és a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

„A nagygyűlés meggyőződve arról, hogy a mezőgazdasággal és erdészettel foglalkozók nyugdíjintézetének

a) feltételei valamennyi életbiztosítással foglalkozó intézetek feltételeivel összehasonlítva a legkedvezőbbek és a rokkantság esetére vonatkozó nyugdíjbiztosítás más intézeteknél nem is eszközölhető.

b) Díjtételei a legalacsonyabbak, mert ezek nettó díjtételek, a melyekben az intézet kezelési költségeinek fedezésére semmi sem számítatik fel.

c) A díjtételek és azok kamatai minden levonás nélkül kizárólag a biztosítottak díjtartalékának gyarapítására fordíthatnak s egy fillér

sem használgeinek fedez

d) Mind gátósága jót koronát meg szintén a n zettségek biz

e) A tö módot nyujt esetre szóló

mindezt gazdasággal intézetét” ug gazdatiszti

adóknak figy

Ohajtja a nyugdíjinté

megszaporodj függetlenül fe

E javas fogadta.

A társ Béla előadó zéséről” értek

Előadás

kifejti, hogy n beriséget az

bulását célzó

rülésben, a m

az egyes társ

dogulásukat e

elérhető lesz-

lefeleltetett ily

illető társada

egyengettetik,

is nyer. Erre

rendkívül üdvö

körök s a kü

vezérelte hazá

óta, hogy töm

voslási módját

Mert hisz

nak is vannak

látni olyan ga

talán meg duk

egy darab szár

Pedig a gazdatis

társadalmi felad

nagyrezt ő a

vezérembere s

zése folytán a

tója, stb.

Es ezen n

a legutóbbi id

az állam és a

a haza hű fia

érezte magát. E

szett, peticion

tudta soha elér

is belátta, hogy

szervezetté egye

a „Magyar Gazd

Egyesületét”, a

mozgalmat, am

gazdatiszti törvé

Az oly so

megvan, de am

melyek orvoslá

szavai szerint

azonban csaku

tiszti kar maga

Az ország

tanácskoztak az

vény szellemét

plántálni s a

hogy a további

sen tovább foly

azon indítvány

röket kellene sz

a vidék gazdatis

társadalmi és

vezető intézke

fejlesztése, tová

eszméjének val

Az egyesü

azt a jövő p

ozik szóló, hogy ezt.

ngoztatja, hogy gazdatiszt között mennyien egy-ak vagyunk.

ogy az előadói magáévá teszi. gye megfontolás akaszát.

az 1891. évi etelték a jogvi-nem gondoltuk t kérelmeztük, nyírbált joggal gazdatiszti pá-zet és akadémia, let.

t, hogy szerzett más kérésük az nem kell azok-jenzés.)

hogy okleveles zfalat okleveles özött; becsüli, eleseket és egy-ente.

eri a határozati

ő öszinte örö-kérdés fölött tanácskozik a zágait, melye-nem ismeri;

A földmivelési deke egyaránt, ninél kevesebb okozzon.

ja, hogy a tör-s és nem-okle-különbséget az lépte előtt is

okleveles tiszte-éget az hozta rligás. Még azt ongresszus köve-int amely keret-

De nem akar örömeinek ad érelmet látnak, örvényben, oly

ogy az orvoslás nézve a méltá-öszönettel fo-angu hozzájárú-

a. (Éljenzés.) javaslatot egy-

ezett a „Mező-alkozók nyugdíj-ia nyugdíjintézet zetését, nyugdíj-

a most életbe-onlitotta a nyug-tó intézetek dij-lesőségát, meg-élfogást, mintha asak volnának.

zet vagyonneze-otáról és a kö-terjesztette elő:

vén arról, hogy ttel foglalkozók

életbiztosítással összehasonlítva ág esetére vo-ntézeteknél nem

bbak, mert ezek intézet kezelési sem számít-

amatai minden osítottak díjtár-nak s egy fillér

sem használtatik fel az intézet kezelési költsé-geinek fedezésére.

d) Mindezek felül a nyugdíjintézet igaz-gatósága jótékony adományokból még 74,000 koronát meghaladó alapvagyon is gyűjtött, mely szintén a nyugdíjintézet által elvállalt kötele-zettségek biztosításául szolgál; végül

e) A tőkebiztosításnak életbeléptetése által módot nyújt a tagoknak az élet vagy halál-esetre szóló biztosítások eszközésére,

mindezeknél fogva a nagygyűlés a „mező-gazdasággal és erdőszettel foglalkozók nyugdíj-intézetét” ugy a gazdatiszteknek, valamint a gazdatisztükről gondoskodni kívánó szolgálat-adóknak figyelmébe a legmelegebben ajánlja.

Öhajta és felette kívánatosnak tartja, hogy a nyugdíjintézet tagjai számban megfelelően megszaporodjanak s így az intézet önállóan és függetlenül fennállhasson.

E javaslatot a nagygyűlés egyhangulag el-fogadta.

A társorozat 4-ik pontjánál Christélyi Béla előadó a „vidéki gazdatiszti körök szerve-zéséről” értekezik.

Előadásában először a multat idézi fel s kifejti, hogy milyen indokok vezérelték az emberiséget az egyes századokban a sorsuk job-bulását célzó törekvésében, míg végül a tömör-ülésben, a minden téren való társulásban vélik az egyes társadalmi osztályok kedvezőbb bol-dogulásukat elérni. Kérdés ugyan, hogy ez elérhető lesz-e, de tény, hogy a helyes alapra lefektetett ilyen munkálkodásból nemcsak az illető társadalmi osztály boldogulásának utja egyengettetik, hanem abból a nemzet összesége is nyer. Erre mutatnak a legutóbbi időben rendkívül üdvösen működő szövetkezetek, gazda-körök s a különböző testületek s ez a vágy vezérelte hazánk gazdatiszti karát is évtizedek óta, hogy tömörülve, évszázados bajainak or-voslási módját kutassa.

Mert hiszen tény, hogy a gazdatiszti kar-nak is vannak sérelmei és óhajai! Naponkint látni olyan gazdatiszti páriákat, a kik tegnap talán meg dúsáltak a földi jóban, s ma már egy darab száraz kenyeret sem tudnak keresni. Pedig a gazdatisztre a szakfeladatán kívül súlyos társadalmi feladatok is nehezédnek; a vidéken nagyrészt ő a kultúra terjesztője, a közügyek vezérémbere s a néppel való állandó érintke-zése folytán a szociálisztikus bajok elhári-toja, stb.

És ezen nehéz köteleességek mellett mégis a legutóbbi időkig kénytelen volt nélkülözni az állam és a társadalom támogatását s mint a haza hű fia, mégis mostoha gyermekének érezte magát. És bár az ellen feljajdult, gyűlö-sezett, peticionált, legszerényebb vágyait sem tudta soha elérni, miglen a gazdatiszti kar maga is belátta, hogy csak akkor érhet célzt, ha erős szervezetté egyesül s 1879. évben megalakította a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületét”, amelyben kifejtette azután azon mozgalmat, amelynek kifolyása volt a mult évi gazdatiszti törvény.

Az oly sokáig kérelmezett törvény tehát megvan, de amelyiknek még sok hézaga van, melyek orvoslása — a szakminiszter saját szavai szerint — a jövő feladatát képezi, ami azonban csakugy teljesezhetik, ha a gazda-tiszti kar maga is keresi az orvoslás módját.

Az országos gazdatiszti egyesületben tehát tanácskoztak aziránt, miként lehetne ezen tör-vény szellemét magába, a gazdatisztikarba be-plántálni s a gazdatisztekét ugy tömöríteni, hogy a további kiépítéssel közös erővel lehes-sen tovább folytatni. Ekkor lépett fel a szóló azon indítvány, hogy vidéki gazdatiszti kö-röket kellene szervezni, melyeknek célja volna a vidék gazdatiszti kara érdekeinek képviselése, társadalmi és anyagi helyzetének javítására vezető intézkedések hozatala, a testületi szellem fejlesztése, továbbképzés és a nyugdíjbiztosítás eszméjének való megnyerése a tagoknak.

Az egyesület ezen indítványát elfogadta s azt a jövő programmpontjául kitűzte és ez-

irányban az országos mozgalmat megindította. Így született meg a Hatvanvidéki Gazdatiszti Kör, mint első ilyen testület, amely ma már 170 tagot számlál; utána az Erdélyi Gazda-tiszti Egylet, majd a Sopronmegyei Gazdatiszti Kör, sok helyen pedig most van alakulóban.

Mindezek után — esetelve ezek körök szükségességét, — felszólítja az egész or-szág gazdatiszti karát, hogy ilyen körök létesítésére, — amelyekből nemcsak a gazda-tiszti osztálynak volna hasznuk, hanem az ál-tala vezetett népek — sőt a birtokos osz-tálynak is, a kinek léte a mi létünk, kenye-rünk, javabaja a mi javunk, bajunk; mert ba-jaink orvoslása fejében fokozottabb szaktudást és hatékonyabb szorgalmat nyujtunk.

Nem akadhat tehát olyan balga, aki min-ket önzéssel, rendfelforgatással vádolhatna, mert az önségely alapján való orvoslása bajaink-nak legfőbb köteleességünk. És ha így hala-dunk, ha minden tettünkben az önzetlenség, a közjó óhaja nyilvánul meg, akkor méltók le-szünk az állam és társadalom erősebb támo-gatására, mikor is elsimul a jövő kétségessé-gétől homlokunkra szántott komor barázdá.

Ehhez a munkához kíván türelmet és kitartást gazdatisztársainak s hogy ez így lehessen, beadja és elfogadásra a legmelegeb-ben ajánlja a következő határozati javaslatát.

„A magyar gazdatiszteknek 1902. évi szeptember hó 13-án tartott országos nagy-gyűlése kimondja, hogy a vidéki gazdatiszti körök szervezését — áthatva ezeknek a gazda-tisztek jövőjére kiható nagyfontosságától — szükségesnek tartja. Ebből folyólag felkéri a „Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületét”, hogy ezen a már általa oly me-legen felkarolt eszmét továbbra is pártolni, az ilyen gazdatiszti körök létesítését támogatni s ezek szervezéséhez szükség szerint szak-emberei által részletes utbaigazítást adni szíves-kedjék.”

Christélyi előadása után Pivonkay Béla szólalt fel, a ki egy kis hézagot talál az előadói javaslatban. A gazdatiszti egylet tagjainak saporítására és az egyesületi élénkség fokozására legalkalmasabb mód a gazdatiszti körök létesí-tése, a melyeknek kiküldöttei az Országos egy-let választmányában helyt foglalnak és hogy a gazdatiszti köröknek érdekképviseleti szervezete fokozottabb tevékenységet fejt ki.

E nélkül igen sok erő szétforgácsolódik, azon véleményét fejezi ki tehát, hogy a kartársak igyekezzenek a vidéken ily gazda-tiszti köröket létrehozni.

Fleischer Gyula szintén fontosnak tartja a gazdatiszti körök létesítését, sőt szóló a föld-birtokos érdekeiben állónak tartja a szerveze-tet, mert az ezek tanácskozásaiából eredő erk-ölesi és anyagi haszon a földbirtokosokra hárul. Azt a határozati javaslatot terjeszti elő, hogy intézzen a kongresszus vagy az országos egyesület kérelmet a földbirtokosokhoz, hogy ők maguk is lépjenek be rendkívüli tagokul a gazdatiszti körökbe (Egy hang: Nem fogják megtenni!), sőt felhívást intézni kér az illető megyei gazdasági egyletek elnökségeihez is, hogy a titkárok révén hassanak közre gazda-tiszti körök létesítésére. (Helyeslés.)

Máday Izidor elnök kimondja a kongresz-szus határozataként, hogy az előadói javaslat Fleischer módosításával elfogadtatik.

Máday Izidor elnök: A napirend ki lévén merítve, a napirenden kívül két indítványt kíván tenni Bujanovics Sándor ur Ömeltósága. (Halljuk! Halljuk!)

Bujanovics Sándor két indítványát röviden okolja meg. Az elnöki megnyitó beszéd a gazda-tiszti osztályra háruló nagy társadalmi és nem-zeti feladatokra utalt. Ezeknek a feladatoknak meg is felelt a gazdatisztikar, azonban ezen-kívül emberbaráti feladatok is hárulnak a gazda-tisztkarra, mely sok vidéken a magyar nemzeti eszmének is egyedüli képviselője és terjesztője. Nem szeretné szóló, ha eloszlana a kongresz-szusoly határozathozatala nélkül, hogy a kormányt

azon tervében, hogy a gazdasági cseléd és mun-kásosztályt istápolja, ne támogassa.

Javasolja szóló, hogy mondja ki kongresz-szus, miszerint kívánatosnak tartja, hogy a gazdatisztikar a munkás- és cselédsegély ügyét népszerűsítse.

Határozati javaslata a következő:

Mondja ki a kongresszus, hogy minden gazdatisztnak hazafias és erkölesi kötelessége, hogy a segélypénztárt ismertetése és népszerű-sítése érdekében a maga körében mindent meg-tegyen. (Helyeslés.)

Második előterjesztése pedig az, hogy adjon a nagygyűlés hálaérzetének táviratilag kifejezést az országos egyesület diszelnöke dr. Darányi Ignác földmivelési miniszter iránt. (Hosszantartó lelkes éljenzés.)

A nagygyűlés Bujanovics Sándor indítvá-nyához hozzájárult és a következő táviratot intézte Darányi Ignác földmivelési minisz-terhez:

„A magyar gazdatisztek országos nagy-gyűlésére egybesereglett gazdatisztek öszinte ragaszkodással üdvözlik Nagyméltóságodat, Magyarország nagynevű földmivelésügyi minisz-terét, ki mint ilyen, minden alkalommal tanu-jelét méltóztatott adni a magyar gazdatiszti kar iránti atyai jóindulatának is. Tisztelettelje-sen kérjük, hogy e jóindulatot irántunk mindenha megtartani és a magyar gazdatiszti kar érdekeit továbbra is hathatós partfogásában részesíteni kegyeskedjék.

A magyar gazdatisztek országos nagy-gyűlése nevében Bujanovics Sándor, Máday Izidor elnökök, Jeszenszky Pál főtitkár.

Máday Izidor elnöknek a nagygyűlés ne-vében a tapintatos vezetésért Fleischer Gyula mondott köszönetet.

Ezzel a nagyülés véget ért.

A nagygyűlésen tartott előadások és be-szédok gyorsírói jegyzetek nyomán az egyesü-let kiadásában külön füzetben meg fognak jelenni és a nagygyűlés tagjainak, valamint a tárgyalt kérdések iránt érdeklődő kartársaknak meg fognak küldetni.

Tisztul a helyzet.

E sorok írásakor még nem tudható, hogy milyenek lesznek a pozsonyi gazda- és erdő-tiszti nagygyűlés határozatai s milyen formában esik meg a vétő és a megsemmisítő elítélés azon mozgalom felett, melyet a nem-okleveles gazdatisztek érdekeik védelmének hamis czimén indítottak egynemely faiseurök az 1900-ban meghozott gazdatiszti törvény ellen. De már most konstatalhatjuk, hogy e mozgalom tör-vénytelen, ennél fogva bűnös módon való fen-tartásának ténye be van bizonyulva, s ezzel e mozgalom lényege is meg van bélyegezve.

Emlékeznék olvasóink az augusztusi szá-munkban közzétett cikkünkre, melyben a nem-okleveles gazdatisztek mozgalmat fölszított farnozus végrehajtó-bizottság manifesztumának szellelbelelt állításait és bizonyításait vizsgáltuk kritikánk rostáján, s azokban éppen semmi ma-got, de annál több ocset, polyvát és — kon-kolyt találván, a többi közt ezt is mondtunk: „ugy halljuk, tudomása van már arról az ille-tekés hatóságnak, hogy a nem-okleveles gazda-tisztek végrehajtó-bizottsága a gazdatisztek közt az agitáció céljaira törvény által tiltott módon pénzt gyűjt, s a pénzek érkeznek is a végre-hajtóbizottság czimére Üllői-ut 65 szám alá, s aligha meg nem is üti e köben a Hazánk hitelszövetkezet igazgatója a bokáját”. Ugyan-ezen számban pedig Mihók Sándor a következőt írja: „Az a bizonyos „Válasz” azt állítja, hogy a Hazánk nitelszövetkezet teljesen önzetlenül szolgálja a nem-okleveles gazdatisztek mozgal-mát, — és ime a következő pillanatban rá-czáfolt önmagára, mert egy vérvörös czédulára nyomtatott felhívásban mindenkitől csak öt korona „szervezési költség-t” kér, ami a felhi-vásban említett 1480 csatlakozott gazdatisztet

számbavéve, csak szerényke 7400 koronát teszen.

Igy állván az izgatás eszközeinek a dolga, nagyon természetes, hogy ez a hatóság figyelmét felkeltette. Bár mely célra adományokat gyűjteni csak hatósági engedéllyel lehet, s még alapszabályokkal bíró s az illetékes hatóság által elismert egyleteknek is ily hatósági engedélyt kell kieszközölnünk, ha bizonyos, egyleti ügyeik körébe eső czélokra tagjaik közt pénzügytést eszközölni akarnak. Már pedig a nem-okleveles gazdatisztek végrehajtó-bizottságának mozgalmá hatóságilag elismert egyletté nem tömörült, alapszabályokkal nem bíró, így törvényesen elismert képviselése sem lehet, ennél fogva az önmagát megbízott végrehajtó-bizottság mindenféle ténykedése már önmagában véve törvénytelen cselekedet, az meg pláne, hogy ezen minőségében pénzadományok gyűjtését, kipresszionálását engedi meg magának, egyenesen a büntető törvény hatálya megtorlása alá esik. Csak ezek folytán történhetett meg, hogy a belügyminiszterium rögtönös eljárásra utasította az illetékes rendőrhatalóságot meg nem engedett pénzügytést eszközölő ellen. Miután pedig az illetékes rendőrhatalóság előtt fekszik az elkövetett deliktum két főbizonyítéka: a pénzügytésre felszólító sürgető végrehajtó-bizottsági felhívás, s az érkezett pénzeknek póstahatalósági kimutatása, világos, hogy a megtorlás el nem maradhatott s ez csak e három dolog lehetett: a törvénytelenül gyűjtött pénzek hatósági lefoglalása, további gyűjtés szigorú bntiltása s a törvénytelen gyűjtést presszionálóknak pénzbírsággal való megbüntetése.

Órási fiaskó ez, mit a jeles végrehajtó-bizottság s az általa felkorlácsolt áldatlan mozgalom is vele együtt szenvedett Törvénytelennek bizonyultak az eszközök, melyekkel e mozgalom létrejövetele és felszinentartása propagáltatott s nyilvánvaló, hogy a nem-okleveles gazdatisztek a törvény ellen, a létező gazdatiszti egyleti szervezetek ellen izgató elemek vagy oly hazárd egyének, kik mindent kockáztatnak, mert nekik a *va banque-játék* már csak hasznot, de kárt többé nem okozhat, vagy pedig oly tudatlan ignoránsok, kik nem képesek megítélni tetteik célját, horde ejt, s így egy kategóriába esnek a gyermek-kkel, kiknek kezéből ki szokták venni a kést, hogy se önmagukban, se másban kárt ne okozhassanak.

Már pedig akár hazárd játékosok, akár tudatlan ignoránsok a mozgalom vezérő férfiai, úgy vélekedünk, hogy akarmelyik minőségben sem lehetnek valami nagyon bizalomgerjesztők a nem-okleveles gazdatisztekre nézve. Nagyon is fölkelthetik a gyanút, hogy vagy nagyon is merész játékosok, a kik a maguk érdekeik remélt istápolására hazárd-módon kockára vetik az általuk vezetésre megkaparítottak existenciáját, vagy pedig vak vezetésükkel az ígért s álmodott Eldorádó helyett süppedős posványba vezetik az utánok tóduló karavánt.

Vezetésüket, bátran kimondhatjuk, mindkét vaglyagosságuk valamelyik ismérve karakterizálja. Karakterizálja pedig első sorban és nagy mértékben a hazardéria, a kockázatos játék. Ott van például a végrehajtó-bizottság elnöke, a Hazánk Hitelszövetkezet vezérigazgatója, aki nemcsak a nem-okleveles gazdatisztek existenciájával, nemcsak az azok sorából kipresszionált gyűjtéspénzekkel, hanem a maga hitelszövetkezetének vagyonával is kockáztat. Hiszen maga beismeri, sőt — urambocsá! — dicsékszik is vele a Válaszban, hogy a nem-okleveles gazdatisztek mozgalmában az agitációt részben a Hazánk Hitelszövetkezet pénzével eszközöli. Arra nincs semmi gondunk, hogy vagyonának idegen czélokra fordításáról tud-e a tisztelt hitelszövetkezet? Ez oly tiltott cselekedet volna, melyért nagyon a körmére koppintának a vezérigazgató urnak és őt a törvényszék a legszigorubb erkölcsi s anyagi felelősség alá vonná. Teljesen meg vagyunk győződve, hogy a vezérigazgató ur a hazardériát nem viszi azon határig, a hol már a saját bőrének kockára ve-

tése kezdődik, s hogy ellenkezőleg a hitelszövetkezetet megnyerte a maga eszméjének s a szövetkezeti pénzeknek az eszme megvalósításáért való fölhasználására fő hatalmazást nyert.

Lehetséges-e, hogy a Hazánk hitelszövetkezetet a nem-okleveles gazdatisztek sorsa iránti altruisztikus lángbuzgalom vezérli? Hát hiszen, nagy a jó Isten hatalma, csudák még ebben a mostani hitetlen s czudarul önző anyagelvi korban is történhetnek. S épen azért, a hitelszövetkezet iránt épen nem ellenséges szándékkal vetjük föl a: „cui prodest?” a „kinek használ a dolog?” kérdését.

Hiheti-e a jeles emberbaráti hitelszövetkezet, még elmés vezérigazgatójának legzseniálisabb érvelései után is, hogy pénzének e mozgalomra való pocskolásával valami hasznot szerez a nem-okleveles gazdatisztek ügyének? Czikkeinkben napnál világosabban bebizonyítottuk, hogy az az ürügyül használt gazdatiszti törvény épen nem veszélyezteti az oklevéllel nem bíró gazdatisztek *hasznos java-részének* existenciáját, s „a jóavaló, a gazdasági teendőkben jártas oklevél nélküli gazdatiszt is megmarad épen oly helyzetben, mint a hoga van s a hol eddig volt, előléptethető a legmagasabb pozíciókra is, kitűnősége esetén nemcsak a privát nagy gazdaságokban, de a költött hitbizományos és állami birtokokon is; azontul ott van a háromszáz koronánál kevesebb földadót fizető birtokgazdaságok nagy tömege, melyeken a nem okleveles gazdatisztek továbbra is akadály nélkül alkalmazhatók, mert e gazdaságokat a törvény nem vonja be intézkedése körébe. S azontul alkalmazható ama nagy birtokon oly egyén is, ki csak a szakirodalom terén tűnt ki: a miniszter annak is adhat fölmentést az alaki képesítés hiánya alól”.

Mikor ilyen szilárd és biztos talajon áll a nem-okleveles gazdatisztek ügye, ugyan mire lehet jó az emberbaráti allűrökkel magát fölcziczomázott szövetkezetek pénzének agitációnális pocskolása? Ha sikerülne őket sorakoztatni a törvény ellen, mely sorsukat ily megnyugtatólag biztosítja, nem önmaguk alatt vágnák-e azok akkor a fát? Ha lazadásra lehetne őket csábítani a törvény s annak meghozói ellen, nem fordítaná-e el a dolog a rokonszenveket tőlük, s nem szegne-e már eleve újat a ke-őbb netán mégis előadódható sérelmeik jóakaratu orvoslásának?

Lehetetlen, hogy a tisztelt hitelszövetkezet így ne lássa a dolgot. Ha pedig így látja, s mégis állja helyét pénzének az agitációra való pocskolásban, annak bizony már csak önző czélja lehet.

S erre bizonyosságunk is van. A mozgalom csiráztatása közben épen lapunk figyelmeztette a vezetőket, hogy a nem-oklevelesek vélt sérelmeinek orvosolhatása végett forduljanak a földmivélsügyi minisztériumhoz, s ott azt a jó tanácsot kapták, hogyha félnek érdekeik sérelmétől, lépjenek be minél tömegesebben a gazdatisztek egyletébe: erős egylet egyedül képes a sérelmeket folytonos akciójával megelőzni s ha már megvannak, közmegegyezésre megörvosolni. S mi történt? E jóakaratu és egyedül helyes tanácsot a vezetők épen azon férfiu erőszakoskodó érvelésére utasították vissza, akinek a háta mögött a Hazánk hitelszövetkezet áll.

Masképpen kell tehát felelnünk a cui prodest? kinek használ a dolog? iránymutató kérdésére. A Hazánk hitelszövetkezet hiszi vezérigazgatójával együtt, hogyha sikerül a nem-okleveles gazdatisztek lázadásra szervezni, akkor szétrobban a gazdatisztek 22 év óta fennálló egylete, vele a nyugdíj-intézet, s akkor már ők alapítanak új egyletet, új nyugdíjintézetet a maguk égisze alatt. Mily kecségtető kilátás egy most még szegényes eszközökkel működésre alighogy képes hitelszövetkezet számára? Magyarország gazdatiszti karát kientelátul a maga részére megnyergelni: mily remény a hódító előnyomulhatásra a pénzerős,

nagy alapításokra képes pénzhatalmasságok sorai közé.

Tehát itt van a hazardéria. Nemcsak a vezérigazgató üz hazard játékokat intézete pénzével, hanem maga a hitelszövetkezet is kockáztatja a maga vagyonát s a nem-okleveles gazdatisztek érdekeit busás haszon reményében. S ime lehullott az altruista álarcz, s előttünk van a mindenre képes önzés rut meztelenségű valósága.

De egyuttal vele a tudatlan oktalan ignorancia is. Kockáztat a merész játékos mindent; azon reményben, hogy szerencsés lesz a játéka, az a jelszava: vagy *hatot*, vagy *vakot*. S nem tudja elgondolni, hogy vakot is vethet a kocka. Nem tudja elgondolni, hogy hátha ezek az agyonargumentált agyonagított nemoklevelesek mégsem állanak kötélnak, s mint szent Pal az oláhokat, cserben hagyják a vezérigazgató agitátort hitelszövetkezetestül együtt, s akkor azután nem lesz egyebük belőle, mint a kár, nevetségessé válással megtéteze.

Meg vagyunk győződve, hogy ez is lesz a dolog vége. Mert nem azért adott az Isten az embernek fejet, hogy legyen min a kalapot félrevágni, hanem a meggondolni tudás okáért, hogy mi következménye lehet a kalap-félrevágás hetyke nembánomságának. A gazdatiszti kar nem-okleveles részének az Isten szép szabadege egyszerű igazságain aczélosodott természetes esze be fogja látni azt az egyszerű igazságot, hogy dőreség lábaink alól ellökni a biztos hajót egy másik cifra szavakkal kínálkozóért, melynek gazdája szeméből kéri az önzés, az önrdek. Lehehetetlenség, hogy a praktikus élet praktikus emberei be ne lássák a gyakorlati igazságot, hogy a harczenés csak a legvégső kényszer követelménye, s hogy botorság ott harcot kívánni, ahol a béke maga kínálja nemcsak a csillogó reményeket, de a valóság dus gyümölesait. Nem elválni, de egyesülni: ez a diadal kivívásának útja. Egyesüljenek szoros falankszszá a gazdatiszti egyesületbe lépés útján oklevelesek s nem oklevelesek s akkor nincs az a jogos igény, mely kielégítését ki nem vivhatná s nincs az a sérelem, mely orvoslást nem nyerhetne a gazdaságtársadalom s a kormány jóakaró rokonszenves figyelembevételével.

S meg vagyunk győződve, hogy ha marad tábor a „végrehajtó-bizottság” lázadási zászlaja alatt, az csak azokból az ugynevezett gazdatisztekből fog állani, kikről mint a gazdatiszti kar selejtes részéről multkor megirtuk, hogy azok alatt a talaj eddig is ingadozó volt s ingadozó lesz a törvény életbe lépése után is; de ám e tábor csak amolyan Fallstaff-féle sereg lesz: bénák, hórihorgosok, potrohosok közkacaját keltő serege, mely legfőlebb csak arra lesz jó, hogy akkompanyirozzon, mikor akciója végén a felsült vezérigazgató hitelszövetkezte vezérférfiaival együtt el fogja sirni Csokonai szomorú notáját a „földiekkel játszó istenségnek látszó csalfa vak remény”-ről.

N. I.

Fentebbi cikkünk állításait mindenben beigazolja a következő közlemény, mely az összes napilapok f. hó 13-iki számában *Elítelt szövetkezeti igazgató* cím alatt megjelent. Nagystilű szelhámos fölött itélkezett ma a IX. ker. kapitányság, mint kihágási bíróság. Serák Géza, a „Hazánk” korona bank (Üllői-ut 65. sz.) igazgatója néhány hónappal ezelőtt „nem-okleveles gazdatisztek végrehajtó bizottsága” címén egyletet alapított, anélkül azonban, hogy erre miniszteri engedélyt kért volna. Majd nagy garral különféle hangzatos prospektusokat bocsajtott ki, amelyeknek a célja a tag-fogás volt. Az egyletbe belépőknek természetesen beiratkozási és tagsági díjakat kellett fizetni, amelyek, hogy hova lettek, csak az igazgató ur tudja. Ez azonban csak az egyik büne Seráknak. Mert azzal is foglalkozott, hogy szintén minden engedély nélkül adománygyűjtéseket folytatott. Serák visszaéléseiről azonban

a belügyzet több ezután n elé. Kib mert kö ellene fő vaszsága: ugyanis a egyletet ságra, es nélküli a zárásra a itélte Ser

Bee egyike, k tisztek m ismételve lében kije pesten ta tatott a v kódésében melyet a adott, az Nem akar gazdatiszti egyesület, tek végreb csatlakozu végrehajtó

Tiszt mel és a tudomásul, leveles ga irányba ter

-n- sadalmi fo képezi arr jövője min dóságától totitva leg

A mi tudományn len alapev tétel ingad mus rombo kimutatni a minden tudó állam lános emb zetlenségre A nemzeth képesek a meglevő k megalkotni mus ható állam szo adatok tö gán; mig erejét csak riség egés működése gasztos e mikor lesz

Egye az embert taival sze minden n való tőkeg ját jövend a nélküli szomorú e

De h kegyelme kitartó egy s szorgale tét lehet biztosítja minden eg gának eg holnapi n

atalmasságok

Nemcsak a intézete pénz- ezet is koc- em-okleveles reményében. z, s előttünk neztelelenségü

oktalan igno- atékos min- encsés lesz a vagy vakol. kot is vethet gy hátha ezek moklevelesek szent Pal az gazdátó agi- t, s akkor mint a kár,

y ez is lesz ott az Isten n a kalapot udás okáért, kalap-félre- A gazdatiszti Isten szép aczélodott az egyszerű ói ellökni a kkal kinal- éből kiri az ség, hogy a be ne lássák harezizenés énye, s hogy t béke maga yeket, de a lni, de egye- ja. Egyesül- iszti egyesü- em oklevele- ny, mely ki- az a sére- ne a gazda- okonszenves

gy ha marad zadási zász- ugynevezett int a gazda- or megirtuk, hgadozó volt elépése utan Fallstaff-féle potrohosok bb csak arra n. mikor ak- ató hitelsző- fogja sirni jekkel játszó ny"-ról.

N. I.

indenben be- ely az összes t szörelkezeti stülű szelhá- kapitányság, a „Hazánk“ atója néhány gazdatisztek etet alapított, eri engedélyt néfe hangza- melyeknek a e belépőknek gsági díjakat a lettek, csak csak az egyik lkozott, hogy domány-gyűj- eiről azonban

a belügyminisztérium csakhamar tudomást szer- zett több rendbeli följelentés folytán. Így került ezután ma Serák Géza a IX. ker. kapitányság elé. Kihallgatása közel három óráig tartott, mert körmönfont fufanggal védekezett az ellene fölhozott vádak ellen. Tagadása és ra- vaszsága mit sem használt. A kapitányság ugyanis azon a czímen, hogy engedély nélkül együletet alapított: háromszáz korona pénzbir- ságra, esetleg 15 napi elzárásra; az engedély nélküli adomány-gyűjtés miatt pedig 5 napi el- zárásra átváltoztatható száz korona pénzbírságra ítélte Serákot.

Beck Lajos ur, nem-okleveles kartársaink egyike, kinek nevével a nem-okleveles gazda- tisztek mozgalmáról folytatott polemiánkban ismételve foglalkoztunk, hozzánk intézett leve- lében kijelenti, hogy ő résztvett ugyan a Buda- pesten tartott első értekezleten, be is választ- tatott a végrehajtó-bizottságba, de annak mű- ködésében semmi részt nem vett, mert az irány, melyet a végrehajtó-bizottság a mozgalomnak adott, az ő nézetével és elveivel nem egyezik. Nem akarunk mi — ugymond — szakadást a gazdatiszti karban, nem kell nekünk külön egyesület, mint azt a nem-okleveles gazdatisz- tek végrehajtó-bizottsága tervezi, azért nem csatlakozunk mi a nem-okleveles gazdatisztek végrehajtó-bizottságához.

Tisztelt kartársunk e nyilatkozatát öröm- mel és a legnagyobb meglepéssel vesszük tudomásul, mint szintén egyik jelét a nem-ok- leveles gazdatisztek eltávolodásának a téves irányba terelt mozgalomtól.

Nyugdíjintézetünk.

—i. Az önségély elve valamennyi tár- sadalmi foglalkozásnak a legbiztosabb alapját képezi arra nézve, hogy abban a honpolgár jövője minden eséllyel szemben a sors forgan- dóságától s a csapások tönkretevő súlyától biz- tosítva legyen.

A mindinkább fejlődő társadalom-politikai tudományok ez már sarkalatos, megdönthetel- ten alapelve. Evvel szemben minden más tan- tétel ingadozó értékű, a nemzetközi szocializ- mus romboló, de egészséges alkotási tehetséget kimutatni képtelen álmódzó teoriáitól kezdve a mindent ígérő, de mindent megadni nem tudó állam-szocializmuson keresztül az álta- lános embertelen önzés közepette emberi ön- zettlenségre épített keresztény szocializmusig. A nemzetközi szocializmus elvei csak romolni képesek a polgári megélhetés s jövőbiztosítás meglévő kereteit, de azoknak új s jobb formáit megalkotni nem képesek; az állam-szocializ- mus ható ereje azok tekintetében megtörik az állam szolgáltatási képességének az államfő- adatok tömördeksége miatt beálló korlátoltsá- gán; míg a keresztény szocializmus teljes erejét csak akkor fogja kifejthetni, ha az embe- riség egész élete, állami törvényhozási összes működése a krisztusi tanítás altruizmusának ma- gasztos elvén fog gyakorlatilag kiépülni. De mikor lesz az?

Egyedül az önségély az, ami biztosíthatja az embert a bizonytalan jövő sorsfordula- taival szemben. A szorgalom s az egész élet minden napján tartó fáradhatlan munka utján való tőkegyűjtés az, mely az embert és család- ját jövődjében öreg korára függetlenné teheti a nélkülözés, szegénység, nyomor beállható szomorú esélyeitől.

De hányan vannak közülünk, akit az Isten kegyelme megáldott oly törhetlen szervezettel, kitaró egészséggel, mely a késő öregkorig tartó s szorgalommal s takarékossgal a tőkegyű- jtést lehetővé tevő munkálkodási képességet biztosítja? S valjon a legerősebb, az élet minden erejétől bizzadó ember ígérheti-e ma- gának egész huzossággal csak a legközelebbi holnapi napot is?!

Ezért volt a mult század leggyakorlatibb és legáldásosabb gondolata a *biztosító intézetek* életbeléptetése. Ezek, ha drága díjzétések és szigoruan s az alapító tőkepénzesek javára a biztosítók kijátszását könnyen lehetővé tevő korlátozások mellett is, lehetővé tették, hogy az ember önmagának és családjának halál esetére vagy bizonyos kor elérésének esetére tőkét vagy évjáradékot biztosítson.

Az önbiztosítás üdvös eszméjét a gazda- tisztek egyesülete is megvalósította a nyugdíj- egyesület megalapításával, amely eddig is már 74.000 koronát meghaladó alapvagyonot gyűj- tött s a mely most 1902. évben ujjaala- kult, új alapszabályokkal, melyekből napnál világosabban kilálglik, hogy valamennyi bel- és külföldi biztosító intézet között ez veszi tekintetbe egyedül tagjainak összes viszonyait s ez *biztosít a legelősebben, a legkisebb díjté- telek mellett a jövőndő összes forgandóságával szemben.*

Tessék csak az egylettől az átalakult intézet alapszabályait kérni s azokat figye- lemme átoltvasni, hogy mindenki alaposan meg- győződhessek iménti állításunknak igazságáról.

Ez az intézet biztosíthat valamennyi biz- tosító-intézet között a legelősebben, mert annak összes kezelési költségei az intézet alapvagyonának jövedelmeiből fedeztetnek. (Az alapvagyonot képezik a tagok belépése alkalmával egyszer s mindenkorra fizetett belépési díjak, az alapítók által befizetett összegek, az intézet céljaira tett egyéb adományok vagy alapítványok, — ilyenekből gyűlt össze a 74.000 K. meghaladó eddig vagyon is.) S az alapszabály 12-ik § a azt is kimondja, hogy ha mindezek évi jövedelme a kezelési költségeket nem fedezné, a hiányzó összeget a magyar gazda- és erdőtisztek országos egyesülete tar- tozik fődözni.

A tagok által évenként fizetendő díjtételek az intézet kezelési költségeinek tekintetbevétele nélkül a lehető legkisebbre vannak kiszámítva, s azok *teljesen* az intézet által elvállalt bizto- sítás kötelezettségének fődözésére szolgálják, tehát ez az *intézet a legkevesebb díjért a legna- gyobb biztosítási összeget adja, mert a befizetett díjak az utolsó fillérig ezek kifizetésére for- dítatnak.*

Biztosítási módjai közt legpraktikusabb s leginkább ajánlhatók ezek:

Biztosíthatja magát az ember munkakép- telenség esetére s evvel kapcsolatosan agkori és özvegyi (családi) végkielégítés biztosítására 15-től 40 évig tartó díjzétések kötelezettségével. Fiatal ember természetesen hosszabb idejű díj- zétései kötelezettséget vállal, természetesen kisebb évi díjakkal, a korosabb rövidebb idejűt, a kötelezett díjzétési idő rövidegének megfe- lelő nagyobb évi díjakkal. Ha munkaképességét az így biztosított egyén elveszti, vagy meghal, a díjzétések kötelezettsége azonnal megszűnik s biztosított nyugdíj neki mint munkaképtelennek, vagy halála esetén a tőke családjának azonnal kifizetetik. (XV. táblázat.)

Biztosíthatja magát rokkantsági nyugdíjra s halála után családjának fizetendő végkielégi- tésre. A díjak természetesen ismét a biztosítási idő hosszúságához vannak kiszámítva. Munka- képtelenség esetén azonnal megfelelő nyugdíjat kap, halálakor pedig a családja a végkielégítési tőkét. (XVI. táblázat.)

S végül van a havonkénti *Koronás* bizto- sításnak egészen új formája tíz év multán tet- szés szerint megkezdődhető nyugdíjra, özvegyi járadékra. (XVII. táblázat.) S e járadékok helyett egyszermindenkorra szóló tőkét is kaphat az intézettől. (Az ugyanezen táblázathoz csatolt függelék kimutatása szerinti összegekben.)

E táblázatok összeállításának formája tiszta világos és mindenki által könnyen megérthető. Mindenki megtalálhatja azokban a maga korá- nak évszámát, ehhez képest tovább azon évek számát (15—20—25—30—35—40 év) ameddig biztosítási díj fizetésére kötelezi magát, s e kettőhöz arányítva azon összeget, mely minden

elnyerendő 100 K. nyugdíj s a díjzétési évek elérésékor nyerendő 1000 K. tőke után évek- ként fizetendő. S aztán mindegyik táblázathoz magyarázó példák vannak csatolva, amelyekből könnyen kézzelfoghatólag megtanulja a táblá- zatokkal való bánást mindenki, hogy számba véve korát, vagyoni helyzetéből folyó évi fize- tési képességét s az elérni óhajtott nyugdíjat vagy végkielégítési tőkét, számot vethessen arra nézve, hogy mit kelljen fizetnie.

Ismételjük, hogy a magyar gazda- és erdőtisztek együletének ezen nyugdíjintézete bizo- tosít legelősebben s a legkisebb díjtételek mellett az összes biztosító intézetek közt.

Igy tehát nem marad hátra más, mint hogy a gazdatiszti kar — akár oklevelesek, akár nem oklevelesek — szivelleje még a po- zsonyi nagygyűlés határozatát, „a szakadást előidéző irányzatok helyett összességében a ma- gyar gazdatisztek 22 év óta már főnálló egye- sülete szervezetéhez csatlakozzék s abban keresse, s találja jogos érdekei örét és képv- selőjét“ s önmaga és családja iránti köteleességét szem előtt tartva biztosítását ez egyesület nyug- díjintézeténél eszközölje s mert: „ennek fölté- telei a legkedvezőbbek, díjtételei a legalaco- nyabbak“ és „a rokkantság esetére vonatkozó nyugdíjbiztosítás más intézeteknél nem is esz- közölhető.“

Intézetünk az önségély méltó eszköze, s azért éljen vele mindenki, a ki családja sorsát szíven hordja.

Régi bölcsmondás: segits magadon s meg- segít az Isten is.

A rákfene.

Emlékeznek bizonyára olvasóink a ezikkre, melyet e czim alatt lapunk julius havi száma- ban közöltünk s amely élénk világlátásba helyezte a közvetítő ügynökök üzelmait és rámutatott azon visszaélésekre, melyeknek pusztításai a gazda- tiszti állások közvetítésénél éppen oly nagy vagy talán még nagyobb mértékben éreztetik romboló hatásukat, mint az alsóbbrendű nép- osztály, a kisemberek háztartásaiban. E közle- ményünk nem tévesztette el hatását, bizony- ság rá az alábbi levél, melyet egy budapesti egyszerű napszámos embertől kaptunk s amelyet minden változtatás nélkül szóról-szóra, ugy amint az egyszerű ember józan észjárásával megíratott, közlünk:

Tekintetes Szerkesztőség

Nemis tudtam hogy vane a világon a Gazdatisztnekis lapjuk vagy nem, iszen hu- gyanis ilyen szeginy munkás ember mint én nem érdekel aza sok minden féle ujság, most mégis ugyesöppent hogy a felesigem puczeraj bojár és egyik estehozott magával egy csomo ujságot Budapesti napló Pesti Hirlap no meg eza vires száju szocialisti népszava; kapeza fryujság ezen ujságokkal egy igazi yozangon- dolkozásu ember nemis piszkitya be a kezit. De meg ezen ujságok közt volt A „Köztelek melléklete. Gazdatisztek lapja 1902 Julius 16.7 szám A hovaa felesigem járpuczerájbo ezen ujságok ott kivoltak dobva akonyhába ugy a felesigem haza hozta itt szinte a konyhábo lett dobva míg rákerül a sor a begyujtásro. Má épen a begyujtás alkalmánál, hogy meg Gazda- tisztek lapja nemvolt a kezemben, azért ugy kívancieságbul, futolagosan végig nésztem egyszer csak ráakadtam a rákfenére egygyet gondultam mit tartalmazhat ez ugyan, kezdek egy pár sort olvasni belüle mindig csak kíván- esibb lettem, mig csak egészen elnemolvastam. N. I. A ki eszt irta minjárt tudtam hogy ez egy derik körültekintő becsületes ember Most pedig engedje meg a Tek. Szerkesztőség hogy ezekhez egyet kettőt énis emlitsek Jön egy khazar hóz egy vig vásznót rá erőszakolja a vászon eselédekre ez a vig vászon ir 6 fortot riszletre odasüti 18 forint, heti riszlet 1 korona és ez a földhöz tapadl nip megveszi bevis i a

zálogba kaprá 2 frt 50 krajczárt, és ez, az nap elis fogy, mikor asztán a 9 vagy 10 risz koronánál megakad az illető hogy nem tud fizetni akkor aszt mondja a khazár ez többet megnetörtinjek pedig má ilyenkor ugyis van hogy még kenyér sínés a háznál tanuja vagyok clyan családnok a férj napszamos napidij 75 kezár a család 4 tag egiszhetü eledelük kenyér reték töpörtyü zöld paprika vasárnapvan egy kis busleves 1/2 kilo disznohus ekkor megy az ügynök a 18 korona riszletért kérem szépen legyen türelemmel most nem tudunk adni a férjem az eses időmi att csak 3 és 1/2 napot dolgozott, hát ez most épen az ebédnél erte öket eszt mondja az ügynök peccsenye van korona az nincsen és hányan vannak így Budapesten az uzsorások miatt. Legtöbb zsarulást visznek véghez asztán a zálogházaknál a kiváltásnál sokszor 3 anyi kamatot is vesznek mint a menyit szabad volna, nyuktát meg senki sem adnak rulla meg ez a szeginy nip 1000-dik sem tudja hogy aszt lehet kirni akkor mindjárt nemmernek anyi kamatot venni

Tisztelettel

Gombás Viktor
napszamos.

Kérelem.

A folyó évi tagdíjat még be nem küldött t. tagjainkat s azokat, kik tagdíjjal a múlt évről hátralékban vannak, tisztelettel felkérjük, hogy az esedékes díjakat legkésőbb szeptember 30-ig lefizetni sziveskedjenek, mert a kitűzött határidő leteltével a tagdíjakat postai megbízás útján fogjuk behajtani. Az ügyvezetőség.

Földbirtokosok figyelmébe.

A Gazdatisztek Országos Egyesülete irodájában sok állást kereső gazdatiszt van előjegyezve, kiknek bizonyítványmásolatai és egyéb okmányai is rendelkezésére állanak. Tisztelettel kérjük a gazdatisztek alkalmazni óhajtó földbirtokosokat, hogy bizalommal egyesületünkhöz fordulni sziveskedjenek, amely készségesen és teljesen díjtalanul ajánl megfelelő gazdatiszteket. Az előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásolatai az egyesület irodájában megtekinthetők, illetve betekintés végett az állást betölteni óhajtó földbirtokosoknak bérmentesen megküldetnek. Ügyvezetőség.

Ertesítés.

Esetleges reklamációk kikerülése végett értesítjük t. olvasóinkat, hogy lapunk ezentul minden hó 15-ike után következő szerdán, tehát október 15-én, november 19-én és december 17-én fog megjelenni. Szerk.

Álláshirdetések.

E rovatban díjtalanul közöljük a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete” minden állást kereső tagjának hirdetését 2 hónapon keresztül.

Az állást keresők bizonyítványmásolataikat tartoznak irodánkhoz beküldeni.

Az állást adó földbirtokosokat tisztelettel kérjük, hogy betöltendő állások esetén egész bizalommal szives keljenek irodánkhoz fordulni. Az állás-betöltésre előjegyzett gazdatisztek bizonyítványmásolatait kívánatra bérmentve és díjtalanul küldjük meg; de ezeknek betekintés utáni visszazáraztatását kérjük. Elegendő csupán az illető hirdetés előtt álló száma hivatkozni.

E rovat díjtalanul áll rendelkezésre a betöltendő állásokat hirdetni óhajtó földbirtokosoknak is, ha egyesületünk tagjai sorába lépnek.

Betöltendő állások.

Ajánlatok a „Gazdatisztek Orsz. Egyesülete” ügyvezető-séghez küldendőek.

130. Folyó évi okt. 1-re nógárdmegei 1000 holdas birtokra nős ispán keresetlik.

131. Balatonvidéki nagyobb gazdaságban f. évi decz. 1. belépésre intéző gazdatiszt felvetetük. Fizetés megállapítás szerint

Pályázhatnak akadémiát v. felsőbb tanintézetet végzett nős vagy nőfien, több évi praxissal bíró egyének.

132. 1903. jan. 1. esetleg korábbi belépésre megüresedik egy 2000 holdas gazdaságban aszámartói állás. Pályázhatnak oly izraelita

vallásu, kis esaládu egyének, a kik valamely felsőmagyarországi intenzív gazdaságban működésüket bizonyítványmásolatokkal igazolják, az irodai teendőkben jártassággal bírnak és mérlegképesek.

Állást keresők.

Főtiszt, kezelő, intéző vagy segédintéző állás betöltésére ajánlkozunk.

383. Debreczeni gazdasági tanintézetet jelesen végzett katonai kötelezettségének eleget tett gazdasz bármikori belépésre irnoki vagy segédintéző állást keres.

384. Kezelő-tiszt vagy ispáni, esetleg segédintéző állást keres mielőbb belépésre, keszthelyi gazd. tanintézetet végzett kellő gyakorlattal bíró egyén.

385. Segédintéző vagy ispáni állást keres f. é. okt. 1-re keszthelyi gazd. tanintézetet végzett, kellő gyakorlattal bíró nőfien gazdatiszt.

386. 28 éves, nős földmiv. iskolát végzett egyén ispáni, munkafelügyelői v. kulcsári alkalmazást keres mielőbbi belépésre.

387. Irnoki állást keres mielőbbi belépésre kassai gazd. tanint. végzett 21 éves róm. kath. magyar és német nyelvet bíró fiatal ember.

388. Önálló kezelő-tiszt állást keres Magyar-óvári

gazd. akad. végzett, 45. éves, róm. kath. vallásu, 24 évi gyakorlattal s a magyar és német nyelvvel bíró gazdatiszt. Az összes gazdasági üzletágakban, különösen az állattenyésztés és hizlalásban jártas.

389. Gazdasági könyvelői, esetleg pénztárnoki állást keres 42 éves nős, róm. kath. kereskedelmi szakintézetet végzett 12 évi gyakorlattal bíró egyén. Birja a magyar és német nyelvet.

Az előbb között állás-keresőkön kívül irodánkban több, tanintézetet egyáltalán nem végzett és több, földmivésiskolát végzett gazda van előjegyezve, a kik nagyrészen önálló, rendelkező tiszti állásokra pályáznak, részben irnoki és segédintéző állások betöltésére ajánlkozunk. Bizonyítványmásolataik irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

389. Gazdasági könyvelői, esetleg pénztárnoki állást keres 42 éves nős, róm. kath. kereskedelmi szakintézetet végzett 12 évi gyakorlattal bíró egyén. Birja a magyar és német nyelvet.

Az előbb között állás-keresőkön kívül irodánkban több, tanintézetet egyáltalán nem végzett és több, földmivésiskolát végzett gazda van előjegyezve, a kik nagyrészen önálló, rendelkező tiszti állásokra pályáznak, részben irnoki és segédintéző állások betöltésére ajánlkozunk. Bizonyítványmásolataik irodánkban megtekinthetők, illetve kívánatra érdeklődőknek bérmentve megküldhetők.

389. Gazdasági könyvelői, esetleg pénztárnoki állást keres 42 éves nős, róm. kath. kereskedelmi szakintézetet végzett 12 évi gyakorlattal bíró egyén. Birja a magyar és német nyelvet.

Kedvezmények egyesületi tagok részére.

1. Politikai napilapok, szakközlönyök, szép-irodalmi és éleczlapok.

A kedvezményt adó lapokra a „Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének tagjai” kedvezményes áron, az egyesületi iroda útján fizethetnek elő.

Budapest. Képes politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, Sarkantus-u. 3. Előfizetési ára egy évre 12 frt. Tagjainknak 9 forint, árengedmény 25%.

Borászati Lapok. XXX. évfolyam. Szerkeszti Baross Károly. Előfizetési ára egy évre 5 frt, fél év 2 frt 50 kr. Tagjainknak egészévre 4 frt, fél évre 2 frt. 20%.

Egyetértés. Polit. napilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Papnövelde-utca 8. 32-ik évfolyam. Előfizetési ára 20 frt helyett, 14 frt, árengedmény 30%.

Képes Néplap. Előfizetési ára 1/4 évre 70 kr., 1/2 évre 1 frt 20 kr. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezményen fizethetnek elő a lapra.

Magyar Bazar. Divatlap. Kiadóhivatal Bpest, Kerepesi-ut. Megjelenik havonként 2-szer. Előfizetési ára 12 kor., tagjaink kedvezményen fizethetnek elő a lapra.

Magyar Gazdak Lapja. Gazdasági szaklap. Kiadóhivatal Budapest, V., Akadémia-u. Előfizetési ára egy évre 8 forint, tagjainknak 4 frt. árengedm. 50%.

Magyar Hírlap. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, V., Honvéd-u. 4. Előfizetési ára 14 frt. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezményen fizethetnek elő a lapra.

Pesti Napló. Politikai napilap. Kiadóhivatal Budapest, VI. Teréz-körút 23. Egész évre 14 frt helyett 12 frt, félévre 7 frt helyett 6 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. helyett 3 frt. 14%.

Politikai Ujdonságok. Előfizetési ára 1/4 évre 1 frt 25 kr. Egyesületünk tagjai irodánk útján 15% kedvezményen fizethetnek elő a lapra.

Urambátyám. Humorisztikus hetilap. Kiadóhivatal Budapest, IV., Egyetem-u. 4. Előfizetési ára egész évre 8 frt, tagjainknak 6 frt. 25%.

Üstökös a legrégebb magyar éleczlap. Kiadóhivatal Budapest, Honvéd-utca 4. 41-ik évfolyam. Előfizetési ára egész évre 8 frt helyett 6 frt. 25%.

Gyárosok és kereskedők.

Bächer Rudolf. Budapest, VII., Nagymező-utca 68. Ekék és egyéb talajmivelő eszközök, áreng. 10%.

Brazay Kálmán. Budapest, IV., Muzeum-körút 23. Fűszer- és gyarmatárak után 2%, sós-borszesz, 20%.

Brunner Testvérek. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Lámpák, lámparészek és lámpások, 10%.

Calderoni és tsa. Bpest, Váci-utca 30. Optikai tárgyak, szemüvegek, látcsövek, hőmérők 10%.

Ditmar R. Budapest, V., Fűrdő- és Nádor-utca sarok. Lámpák, lámparészek, lámpások, áreng. 5%.

Elsinger M. J. és fia Budapest, V., Thonet-udvar. Vizmentes szövetek, pony-

vák, zsákok, kendertömlők, esőköpönyeg és gazdasági sátorok, árengedmény 5%.

Dóna Döme és Fia. Budapest, IV., Mária-Valéria-utca. Papír, írószerszámok, nyomtatványok és följegyzési könyvek raktára, áreng. 5%.

Fairbanks mérleg- és gépgyár r.-társ. Budapest, Andrássy-u. 14. gazd. gép, tizedes és százados mérlegek 10%.

Feldmann és Kádár. Budapest, VI., Teréz-körút 34. Műszaki és gazdasági kellékek, szerszámok, fűreszek és reszelők. Orosz és amerikai henger- és gépjelölajok, oliva gépjelölaj, 15%.

Freund A. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 3. Nyergek, lószere-

pek, bőrdöngők és utitáskák, lópokróczok, istálló- és tisztító szerek, 5%.

Fuchs G. Budapest, VII., Károly-körút 1. Gazdasági gépek, tizedes és százados mérlegek, árengedmény 5%.

Geitner és Rausch. Budapest, Andrássy-ut 8. Műszaki, gazdasági és szerkesztési-üzlet. Háztartási és sportcikkek Malomkögyár. A gazdatiszt urak bevasárlásnál a legmagasabb engedményben részesülnek. Kívánatra külön árajánlattal készségesen szolgálunk.

Groág Lipót fia. Budapest, VI., Váci-körút 43. Uri és női fehérnemű, férfi ingek, gallérok, kezelők, zsebkendők; fűzők és kötött árúk, stb. áreng. 6%.

Glass és Társa. Budapest, IV., Muzeum-körút 5. Uri fehérnemű, vízhatlan esőköpenyek, Jaeger-árúk, árengedmény 5%.

Hatschek Emil. Budapest, Andrássy-ut 13. Lát-szerek és norinbergi disz-műárúk, árengedmény 10%.

Huzella M. Budapest, Váci-utca 1. Vadász-fegyverek- és vadász-kellékekből (töltények kivételével) 5%.

Kánitz C. és Fiai. Budapest, Dorottya-utca 10. Papír- és írószerek, nyomtatványok, amerikai író-gépek, árengedmény 10%.

Kontur Alajos. Budapest, IV., Lipót-utca 10. Üveg és porcellán készletek és használati edények; képezetek és tábla-üveg raktár, áreng. 10%.

Kühne Ede Moson. Budapest, VI., Váci-körút 57/a. Kizárólag hazai gyártású gazdasági gépek és eszközök gyári árából, 10%.

Kirner József. Budapest, IV., Szervita-tér 2. Vadász-fegyverek és vadász-kellékek, forgópisztolyok stb.-ből (töltények és egyéb löszerek kivételével) 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz árúk 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-árú, árengedmény 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz árúk 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-árú, árengedmény 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz árúk 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-árú, árengedmény 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz árúk 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-árú, árengedmény 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kunz József és társa. Budapest, V., Deák-tér 1. Vászón, fehérnemű, szőnyeg és pokrócz árúk 5%.

Konta és Kaloszek. Budapest, IV., Kecskeméti-u. 9. Vászón, fehérnemű, női és uri divatcikkek, szövött-árú, árengedmény 5%.

Károlyi György. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

Kertész Jenő. Budapest, V., Dorottya-u. 10. Papír, író és rajzszerek, 10%.

pest, Kerepesi-ut 8. Disz-mű-árúk és uri divatárúk, 10%.

Lakos Nándor. Friedländer József mezőgazdasági gép- és szélmotor- és szivattyugyár magyarországi vezérképviselete és főraktára Budapest, Külső-Kerepesi-ut 1. sz. Árengedmény 15—17%.

Leitersdorfer D. és Fia. Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 6. Kész férfi és női ruha-raktár, ruha szövetek, árengedmény 5%.

Lászlóczy Gyula. Budapest, IV., Egyetem-u. 7. Férfi és női ruha-raktár, 5%.

Molnár és Moser. Budapest, Koronaherczeg-u. 9. Illatszerek, szappanok, háztartási és gazdasági cikkek, gyógyárúk, vegyszerek, kötszerek, árengedmény 10%.

Magyar fém- és lámpa-árú gyár r.-t. Budapest, V., Gizellatér 1., VI. Teréz-körút 1., VIII. Üllői-ut 2. Pozsony, Lőrincz-kapu-u. 1. és Kolozsvár, Hid-u. 20. sz. Lámpák, lámparészek, lámpások árengedmény 10%.

Melichar Ferencz. Budapest, Nagymező-utca 88. Vetőgépek, áreng. 10%.

Neoschil Alajos. Budapest, IV., Váci-utca 27. Kötőszerek és sebészeti cikkek, sérvkötők, gumi-különlégek, 10%.

Rigler József Ede. Pápineműgyár részv.-társ. Budapest, Erzsébet-tér 19. Írószerek, íróasztali berendezések, gazdasági nyomtatványok és könyvek, 10%.

Radwaner és Rónaimag-kereskedők, J. C. Schmidt erfurti magtermelő, német cs. és kir. udv. szállító, egy- és kétmagos magyarországi fő-raktárai, Budapest, V., Nádor-u. 8., egyesületünk tagjainak a világhírű erfurti magvak árjegyzéki árából 50%-ot engedélyez nek.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Szönyegház. Budapest, IV., Károly-körút 26. Szőnyegek, függönyök, terítő, ágyneműk, vasbutorok, pokróczok és lakásberendezési cikkek, 10%.

Szántó és Glass. Budapest, IV., Muzeum-körút 37. Uri fehérnemű, ingek, kezelők, gallérok, áreng. 5%.

Szenássy és Reimann. Budapest, IV., Ferenczietere 9. Papír, irodai felszerelések, nyomtatványok, levéldobozok, áreng. 10%.

Az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület tulajdona.